

Vzdělávání a trh práce

Lidský kapitál

- Různé formy investic do lidí: školní a další vzdělávání, výdaje na zdravotní péči a výživu (zejména v rozvojových zemích).
- „souhrn znalostí a dovedností člověka, které jsou vytvářeny školním vzděláváním, dalším vzděláváním v průběhu života a praxí“.

Lidský kapitál v ekonomické teorii

- Termín pro označení znalostí a schopností pracovníka.
- Merkantelisté, William Petty – vzdělání za jeden z důležitých faktorů pro ekonomický rozvoj
- Adam Smith – vzdělání – investice, která zvyšuje produktivní schopnost člověka a jeho celoživotní příjem.
- John Stuart Mill – vzdělání jednotlivců zvyšuje produktivitu práce a přináší kompenzaci za investice do vzdělání.
- Schultz a Becker – první pokus o změření míry návratnosti investic do vzdělání.
- Gary Becker – nejen na trhu, ale ve všech oblastech člověk porovnává výnosy a náklady každého rozhodnutí

Původní teorie lidského kapitálu

- Výška příjmů jednotlivce se odvíjí výhradně od jeho schopností a dovedností, ty zase od výše dosaženého vzdělání.

Vzdělání – lepší schopnosti a dovednosti – vyšší příjmy.

Kritika původního modelu

- Schopnosti a dovednosti – vliv genetiky, kulturních a sociálních faktorů.
Vzdělání + další faktory – lepší schopnosti a dovednosti – vyšší příjmy.
- Rozdíly v příjmech: alfa koeficient (0,6 - 0,8)

Kritici teorie LK (třídící hypotéza)

- Vzdělání nezvyšuje produktivitu jednotlivce (Riley, 1976)
- Ale: formálně označuje již dané rozdíly mezi lidmi.
- Vzdělání – prostředek k třídění a filtrování lidí.

Obecně (měkčí verze)

- zaměstnavatelé užívají dosažené vzdělání a kvalifikaci jako jeden z nepřímých indikátorů schopností a vlastností uchazeče o zaměstnání.
- Vzdělání – nemá vliv na produktivitu – zamítnuto.

Lidský kapitál a produktivita

- Mikroekonomický přístup (úroveň mzdy, míra ekonomické aktivity, pravděpodobnost nezaměstnanosti).
- Makroekonomický přístup (ekonomický růst)

„Statistiky OECD – průměrné prodloužení doby studia o jeden rok přináší dlouhodobý růst HDP v rozsahu čtyři až šest procent“

Kvantifikovatelnost LK –přístupy

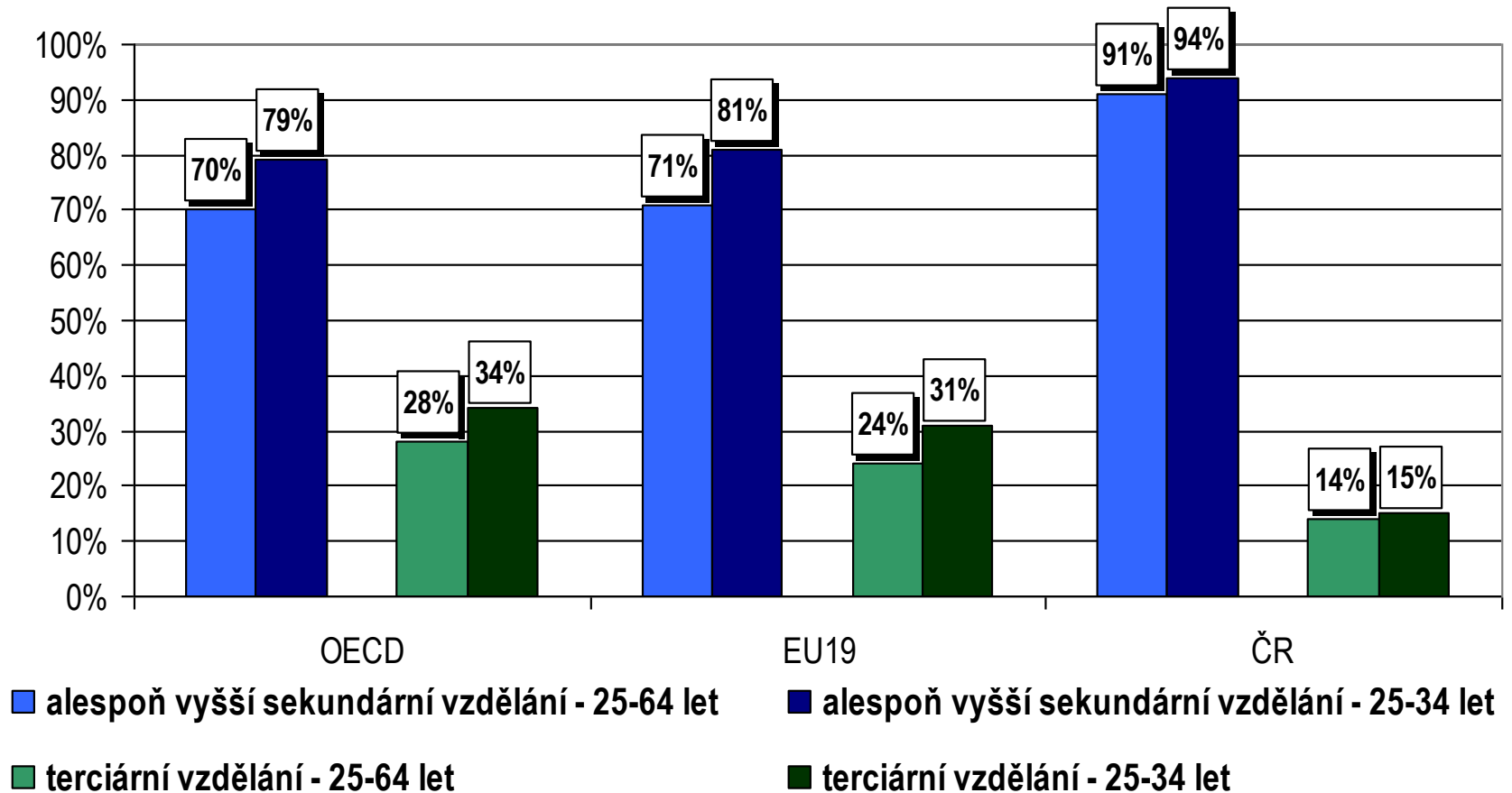
- 1) nejvyšší dokončené vzdělání (ISCED)

(osoby ve věku 25-64 let, kteří dosáhli vyšší střední nebo vysokoškolské vzdělání/celkový počet osob ekonomicky aktivního věku)

- Nevýhody:
- Délka vzdělávání je v jednotlivých zemích různá
- Neměří žádné specifické znalosti a dovednosti – nezaměřuje se na obsah vzdělání

Někdy: počet let studia (Průměrná délka studia)

Podíly obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání (2007)

Podíly obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 1997–2007

- v zemích OECD poklesl podíl obyvatel s nižším než vyšším sekundárním vzděláním o 7 procentních bodů (z 37 % na 30 %)
 - v zemích EU19 se jednalo o pokles ve výši 7 p.b. (z 36 % na 29 %) a v ČR o 6 p.b. (z 15 % na 9 %)
- v zemích OECD je podíl obyvatel s vyšším sekundárním vzděláním stabilní (43 %)
 - v zemích EU19 došlo k nárůstu o 1 p.b. (na 47 %) a v ČR k nárůstu o 3 p.b. (na 77 %)
- v zemích OECD vzrostl podíl obyvatel s terciárním vzděláním o 7 procentních bodů (na 27 %)
 - v zemích EU19 se jednalo o nárůst výši 6 p.b. (na 24 %) a v ČR o 3 p.b. (na 14 %)

2. Přístup – přímé testování dovedností

- IALS (International Adult Literacy Survey)
- Interview, testování je rozděleno na 3 části: literární gramotnost, dokumentová gramotnost, numerická gramotnost
- Alternativa PISA (Programme for International

IALS

- Úroveň 1:** schopen zjistit jednoduché a jednoznačné informace z jednoduchých písemných materiálů.
- Úroveň 2:** schopen nalézt informace založené na jednoduchém přirovnání vyžadující nízkou úroveň dedukce
- Úroveň 3:** schopen použít psané materiály k odvozování závěrů s ohledem na četné množství informací
- Úroveň 4:** schopen vyřešit mnohoznačné nebo nejednoznačné úkoly využitím komplexních informací
- Úroveň 5:** schopen řešit komplexní úkoly kombinující různé informace, které musejí být vyhledány v psaných materiálech

Cíle PISA

- Cílem projektu PISA je opakované zjišťování výsledků patnáctiletých žáků různých zemí v oblasti čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Jeho hlavním záměrem je poskytnout tvůrcům školské politiky v jednotlivých zemích informace o úspěšnosti a efektivitě jejich vzdělávacích systémů.
- Vzorový test 😊
http://www.uiv.cz/external/pisa_test/test.html

Přehled výsledků jednotlivých zemí ve všech sledovaných oblastech

Čtenářská gramotnost	Matematická gramotnost	Přírodovědná gramotnost
Austrálie	Austrálie	Austrálie
Belgie	Belgie	Belgie
Brazílie	Brazílie	Brazílie
Česká republika	Česká republika	Česká republika
Dánsko	Dánsko	Dánsko
Finsko	Finsko	Finsko
Francie	Francie	Francie
Irsko	Irsko	Irsko
Island	Island	Island
Itálie	Itálie	Itálie
Japonsko	Japonsko	Japonsko
Kanada	Kanada	Kanada
Korea	Korea	Korea
Lichtenštejnsko	Lichtenštejnsko	Lichtenštejnsko
Lotyšsko	Lotyšsko	Lotyšsko
Lucembursko	Lucembursko	Lucembursko
Maďarsko	Maďarsko	Maďarsko
Mexiko	Mexiko	Mexiko
Německo	Německo	Německo
Norsko	Norsko	Norsko
Nový Zéland	Nový Zéland	Nový Zéland
Polsko	Polsko	Polsko
Portugalsko	Portugalsko	Portugalsko
Rakousko	Rakousko	Rakousko
Rusko	Rusko	Rusko
Řecko	Řecko	Řecko
Španělsko	Španělsko	Španělsko
Švédsko	Švédsko	Švédsko
Švýcarsko	Švýcarsko	Švýcarsko
USA	USA	USA
Velká Británie	Velká Británie	Velká Británie

Statisticky významně nad průměrem zemí OECD

Významně se neliší od průměru zemí OECD

Statisticky významně pod průměrem zemí OECD

Přístupy..

- 3. Přístup - Ocenění schopností a dovedností na trhu práce prostřednictvím mzdy, umožňuje vypočítat průměrnou zásobu lidského kapitálu
- 4. Přístup – náklad na vytvoření lidského kapitálu

Investice do vzdělání

- Optimální investice –cost-benefit analýza
- Individuální/společenská návratnost investic do vzdělání
- Srovnání návratnosti investic do různých typů vzdělání, v různém čase, v různých zemích..

Náklady a výnosy ze vzdělání

	Náklady přímé	Náklady nepřímé	Výnosy přímé	Výnosy nepřímé
veřejné	přímé výdaje veřejných rozpočtů na vzdělávání	nižší daňové příjmy,	vyšší daňové příjmy, snížení sociálních transferů	lepší zdravotní stav, nižší kriminalita, ekonomický růst
soukromé	poplatky za studium, ostatní služby a materiály	ušlá mzda, ztráta času, psychické náklady	zvýšení příjmu	vyšší status, nižší nezaměstnanost, osobní uspokojení

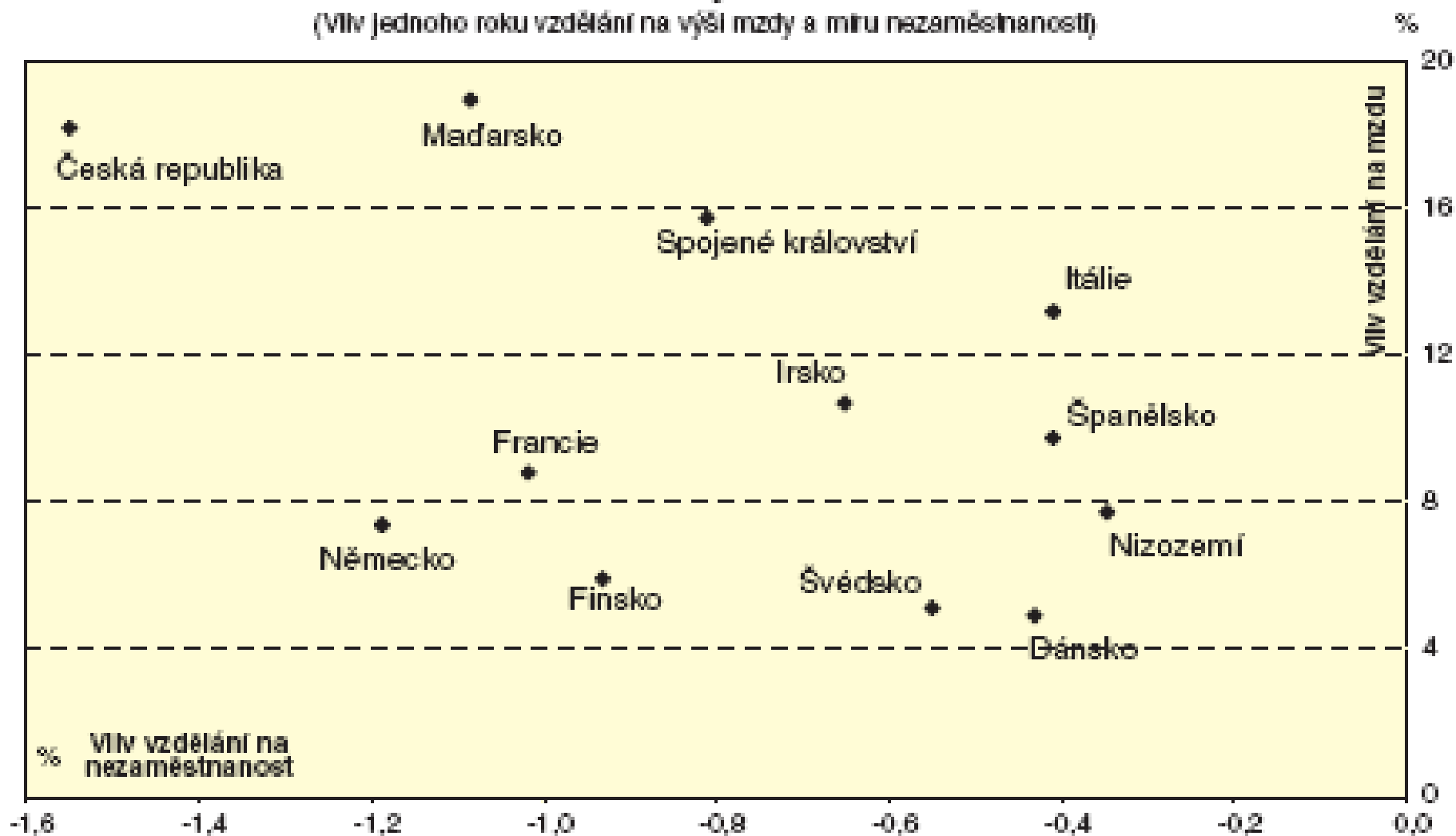
Tabulka 2: Klasifikace výdajů na vzdělávání

	Výdaje na vzdělávací instituce (např. školy, univerzity, administrativa ve vzdělávání, služby studentům)	Výdaje mimo vzdělávací instituce (např. soukromý nákup zboží a služeb souvisejících se vzděláváním, včetně soukromého vyučování)
Výdaje na vlastní vzdělávání	např. veřejné výdaje na vlastní vzdělávání ve vzdělávacích institucích	např. státní dotace na soukromé výdaje za učebnice
	např. dotované soukromé výdaje na vlastní vzdělávání ve vzdělávacích institucích	např. soukromé výdaje na učebnice a další školní pomůcky
	např. soukromé výdaje na školství	
Výdaje na výzkum a vývoj	např. veřejné výdaje na univerzitní výzkum	
	např. soukromé finanční prostředky na výzkum a vývoj ve vzdělávacích institucích	
Výdaje na školské služby jiného charakteru než vlastní vzdělávání	např. veřejné výdaje na služby, jako je školní stravování, doprava do školy, ubytování v kampusu	např. veřejné dotace na výdaje studentů spojené s životními náklady nebo dotace na zlevněné jízdné
	např. soukromé výdaje na platby za školské služby	např. soukromé výdaje spojené s životními náklady nebo dotace na zlevněné jízdné

	veřejné zdroje
	soukromé zdroje
	soukromé zdroje pocházející z veřejných dotací

Vliv vzdělání na mzdy a nezaměstnanost

(Vliv jednoho roku vzdělání na vyšší mzdy a míru nezaměstnanosti)

MĚŘENÍ NÁVRATNOSTI INVESTICE DO VZDĚLÁNÍ

- plná metoda (někdy redukována vzhledem k nedostatku dat na "zkrácenou" metodu)**
- regresní Mincerova rovnice**

Přesnější výsledky dává rovnice

$$r^* = \frac{\ln(AE_i) - \ln(AE_j)}{S_i}$$

Mezinárodní srovnání – obecné závěry

(Psacharopoulos a Woodhall 1985, Psacharopoulos 1994,
Woodhall 2001)

- Individuální míra návratnosti do vzdělání je vyšší než společenská míra návratnosti, zejména u terciárního vzdělávání
- Ze všech vzdělávacích stupňů je nejvyšší míra návratnosti do základního školství
- Míra návratnosti do vzdělání je vyšší v rozvojových zemích
- Míra návratnosti do lidského kapitálu je v rozvojových zemích, nikoli však nutně v zemích rozvinutých, vyšší než průměrná míra návratnosti do fyzického kapitálu

The World Bank 2002 – úplná metoda

Autoři Psacharopoulos, Patrinos

Region	<i>Společenská návratnost</i>			<i>Soukromá návratnost</i>		
	Primární	Sekundár- ní	Terciární	Primární	Sekundár- ní	Terciární
Asie*	16,2	11,1	11	20	15,8	18,2
Evropa/Stř.vý chod/Sever. Afrika*	15,6	9,7	9,9	13,8	13,6	18,8
Latinská Amerika/Karib ik	17,4	12,9	12,3	26,6	11,7	19,5
OECD	8,5	9,4	8,5	13,4	11,3	11,6
Afrika (od Sahary)	25,4	18,4	11,3	37,6	24,6	27,8
Svět celkem	18,9	13,1	10,8	26,6	17	19

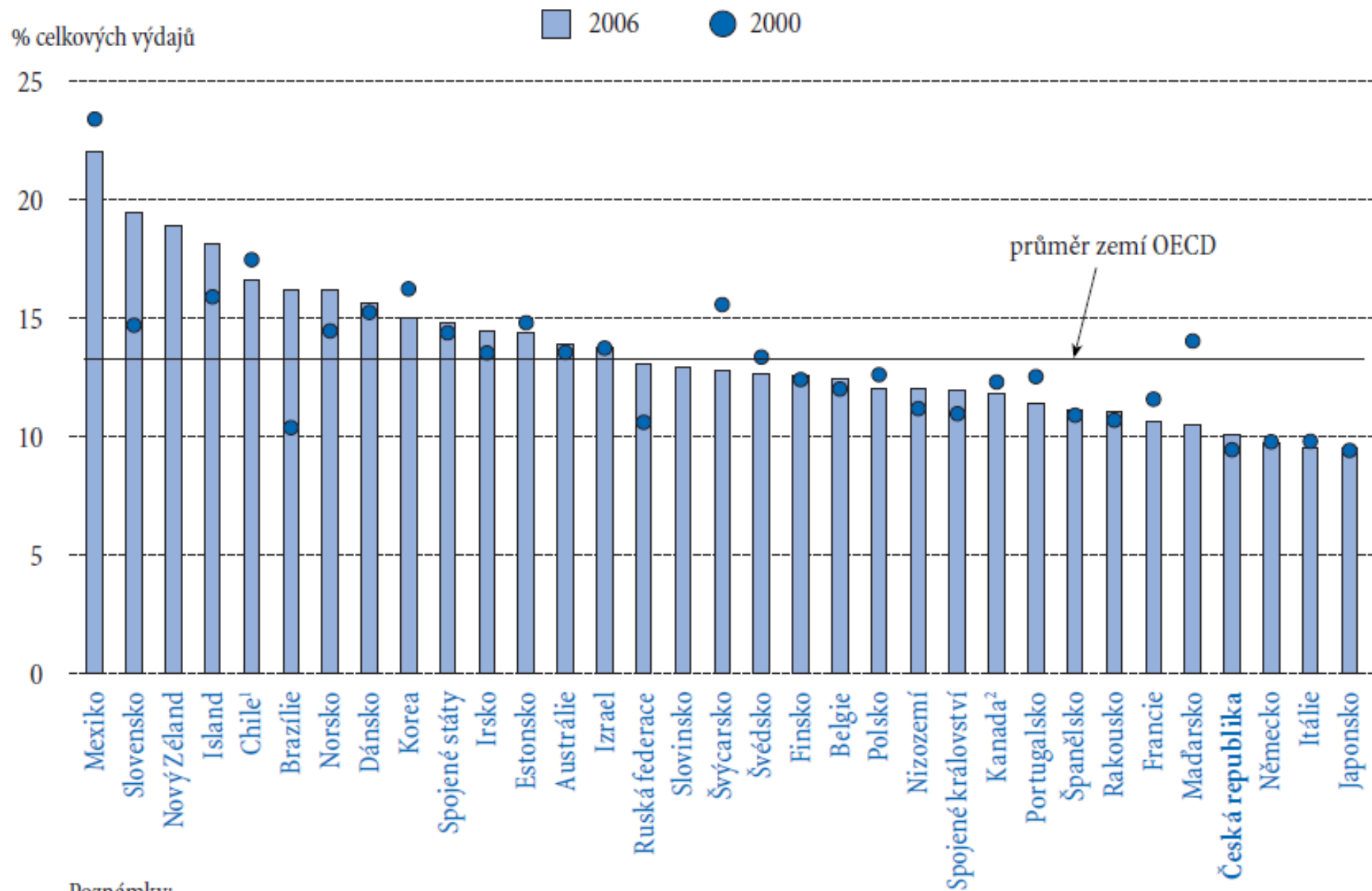
*nečlenské země OECD

Tabulka 25.1: Veřejné výdaje na školství v běžných cenách, jejich podíl na HDP v letech 2003–2008 (v mil. Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ³⁸
HDP v běžných cenách	2 577 581,0	2 812 772,0	2 982 193,0	3 218 655,0	3 533 615,0	3 705 693,0
Veřejné výdaje na školství v běžných cenách	115 856,6	123 041,6	130 319,2	142 834,1	152 988,2	151 004,5
Veřejné výdaje na školství v % HDP	4,5%	4,4%	4,4%	4,4%	4,3%	4,1%
Celkové výdaje státního rozpočtu v běžných cenách	808 718,0	862 891,7	922 798,0	1 020 640,2	1 092 274,6	1 103 946,3
Výdaje na školství na 1 obyvatele	11 356,7	12 054,7	12 733,8	13 912,4	14 820,6	14 478,3
Meziroční inflace	0,1%	2,8%	1,9%	2,5%	2,8%	6,3%

Zdroj: Statistická ročenka školství 2008. Soubor ekonomických ukazatelů; Vývojová ročenka školství v ČR 2003/04–2008/09

Země OECD v průměru vydají na vzdělávání 13,3 % všech svých veřejných výdajů, hodnoty v jednotlivých zemích se pohybují od 10 % a méně v Německu, Itálii a Japonsku až do 22 % v Mexiku.

Poznámky:

1. Údaje za rok 2007.

Veřejné a soukromé výdaje na vzdělávání (2006)

- v průměru 91 % výdajů na primární, sekundární a postsekundární neterciární vzdělávání pochází z veřejných zdrojů (země EU 93 %, **ČR 91 %**)
- v terciárním vzdělávání tvoří veřejné výdaje v průměru zemí OECD 73 % všech výdajů (země EU 81 %, **ČR 82 %**),
- v preprimárním vzdělávání tvoří soukromé výdaje v průměru 19 % všech výdajů (země EU 12 %, **ČR 9 %**)
- země OECD vydají v průměru 13,3 % svých veřejných výdajů na vzdělávání (země EU 12,2 %, **ČR 10,1 %**), z toho
 - na primární, sekundární a postsekundární neterciární vzdělávání v průměru 9,0 % (země EU 8,1 %, **ČR 6,5 %**)
 - na terciární vzdělávání v průměru 3,1 % (země EU 2,9 %, **ČR 2,3 %**)

Specifické míry nezaměstnanosti podle nejvyššího dosaženého vzdělání v %

Úroveň vzdělání (ISCED)	2005			2006			2007			2008		
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Základní a bez vzdělání (0-2)	26,7	30,0	24,0	24,5	26,2	23,2	20,1	21,1	19,3	19,0	19,9	18,4
Střední bez maturitní zkoušky (3C) ¹⁾	8,9	6,8	12,9	7,7	6,1	10,7	5,9	4,3	8,9	4,4	3,3	6,7
Střední s maturitní zkouškou (3A+4) ²⁾	5,1	3,9	6,2	4,9	3,5	6,1	3,3	2,4	4,1	2,8	2,0	6,5
Vysokoškolské (5, 6) ³⁾	2,3	2,1	2,7	2,4	2,2	2,7	1,7	1,6	1,7	1,6	1,5	1,8

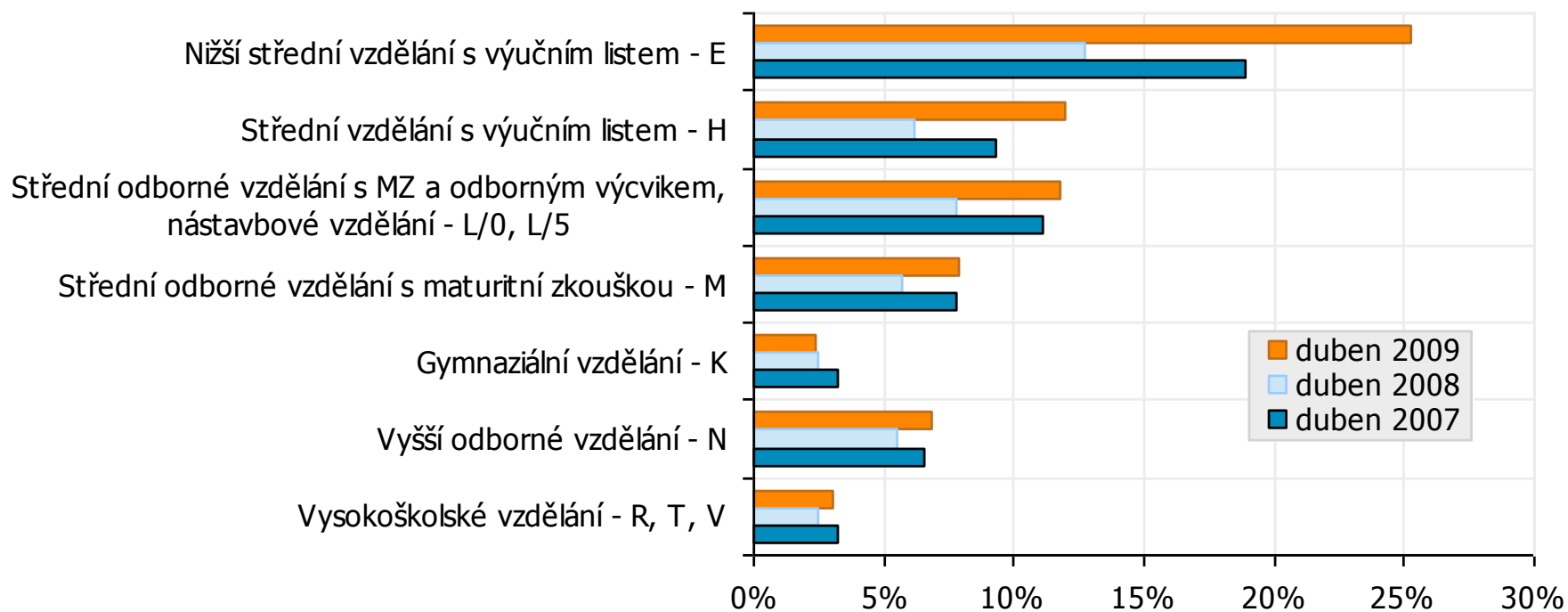
Pramen: ČSÚ

¹⁾ Zahnuje dnešní obory středního vzdělání s výučním listem.

²⁾ Zahnuje dnešní obory středního vzdělání s maturitní zkouškou, nástavbové studium a zkrácené studium k získání středního vzdělání s maturitní zkouškou.

³⁾ Včetně vyššího odborného vzdělání (ISCED 5B).

Míra nezaměstnanosti absolventů podle kategorií vzdělání

Průměrné mzdy podle vzdělání

Tabulka č. A 18

Distribuce hrubých měsíčních mezd zaměstnanců podle vzdělání

ROK 2009

VZDĚLÁNÍ ZAMĚSTNANCE	Průměrná mzda	Mzdy v důležitých kvantilech						
		P5 5.percentil	P10 1.decil	P25 1.kvartil	P50 Medián	P75 3.kvartil	P90 9. decil	P95 95.percentil
CELKEM	26 677	10 927	12 792	16 793	22 229	29 538	40 851	52 817
základní a nedokončené	16 658	9 006	10 059	12 073	15 342	19 675	24 703	28 235
střední bez maturity	20 006	10 192	11 618	14 724	18 880	23 810	29 239	32 990
střední s maturitou	26 887	12 871	15 034	18 978	23 774	30 497	39 506	48 035
vyšší odborné a bakalářské	30 863	15 126	17 209	21 018	26 649	35 104	46 263	56 975
vysokoškolské	46 801	19 467	22 203	26 792	34 849	49 508	76 338	106 464
<i>neuve d e n o</i>	22 491	9 480	10 481	14 492	19 055	24 844	34 707	44 233

Tabulka č. A 15

Podíly zaměstnanců v pásmech hrubých měsíčních mezd podle vzdělání

ROK 2009

VZDĚLÁNÍ ZAMĚSTNANCE	Podíly zaměstnanců v % podle pásem průměrné mzdy v Kč									
	do 12000	od 12001 do 15000	od 15001 do 18000	od 18001 do 20000	od 20001 do 22000	od 22001 do 24000	od 24001 do 28000	od 28001 do 32000	od 32001 do 40000	40001 a více
CELKEM	7,71	9,89	12,82	9,26	9,32	8,37	13,72	8,99	9,30	10,62
základní a nedokončené	1,66	1,57	1,33	0,64	0,48	0,36	0,42	0,20	0,10	0,05
střední bez maturity	4,34	5,60	6,81	4,39	4,00	3,28	4,44	2,40	1,66	0,60
střední s maturitou	1,27	2,22	3,81	3,43	3,79	3,55	5,85	3,96	4,16	3,38
vyšší odborné a bakalářské	0,04	0,10	0,22	0,22	0,27	0,26	0,49	0,36	0,47	0,48
vysokoškolské	0,09	0,13	0,31	0,35	0,59	0,77	2,32	1,96	2,80	5,96
<i>ne uvedeno</i>	0,30	0,27	0,34	0,22	0,19	0,16	0,20	0,10	0,11	0,14

ČSÚ

Hrubá měsíční mzda absolventů s praxí do 1 roku včetně u vybraných povolání (Kč/měsíc)

Vzdělání	Povolání	Průměrná mzda
Základní a nedokončené	Prodavačka	12 874
	Pomocný dělník	13 255
	Montážní dělník mechanických zařízení	14 765
Střední bez maturity	Prodavačka	13 663
	Pomocný dělník	15 954
	Nástrojář, zámečník	12 495
	Kuchař	13 312
	Montážní dělník mechanických zařízení	15 954
Střední s maturitou	Prodavačka	14 835
	Pokladníci v obchodě a stravování	14 512
	Montážní dělník mechanických zařízení	15 664
	Úředníci na přepážkách a směnárníci	18 900
	Zdravotničtí asistenti	16 131
Vyšší odborné a bakalářské	Ošetřovatelé, všeobecné zdravotní sestry	19 070
	Odborní pracovníci v bankovníctví a pojišťovnictví	20 087
	Sekretářky	20 624
Vysokoškolské	Lékaři, ordináři (kromě zubních lékařů)	21 875
	Odborní pracovníci v bankovníctví a pojišťovnictví	24 700
	Pracovníci v oblasti účetnictví, fakturace, kalkulace	25 033
	Programátoři	29 172
	Poradci ve výpočetní technice	27 333

Hrubá měsíční mzda absolventů (Kč/měsíc)

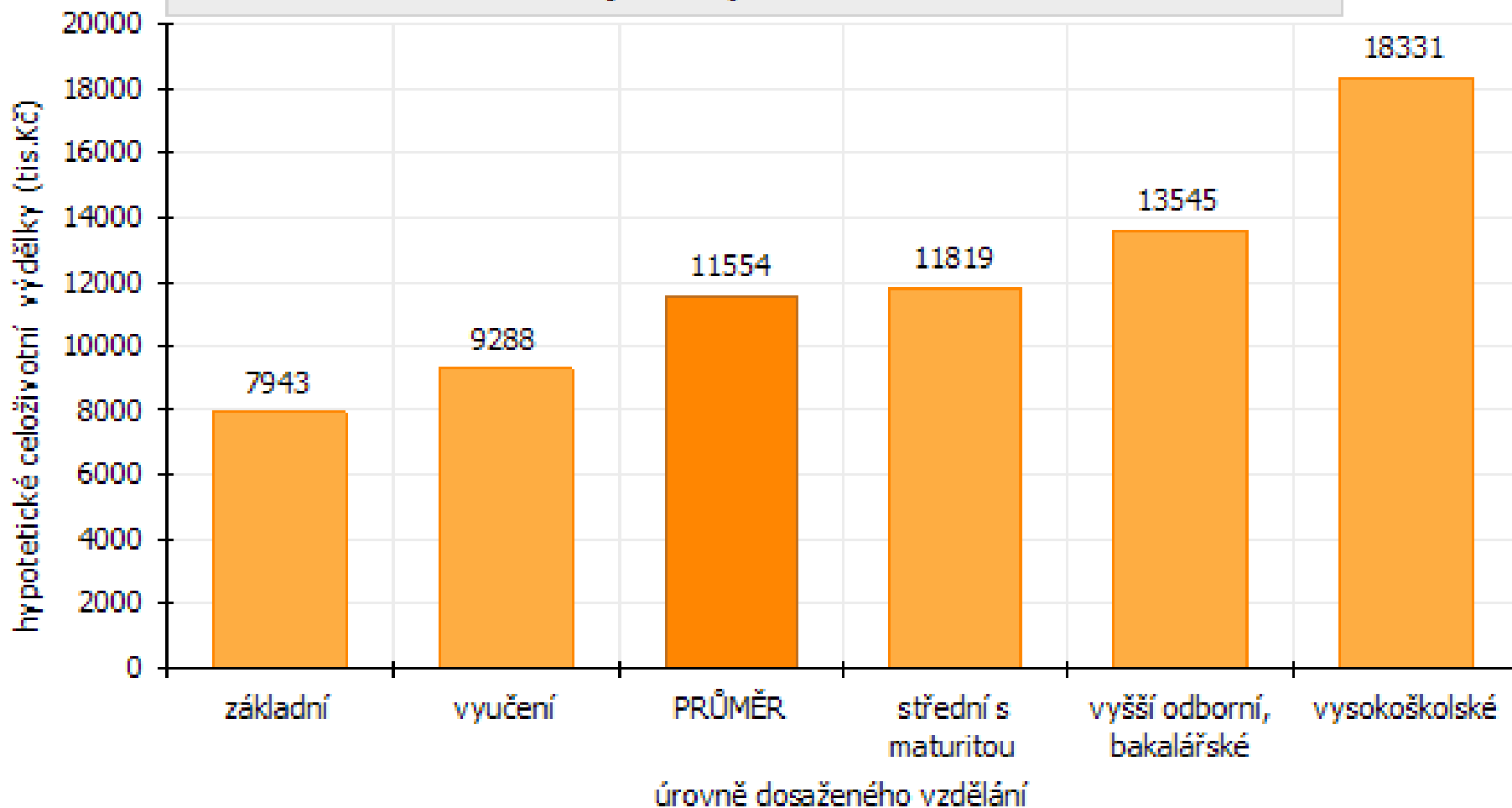
Vzdělání	Absolventi s praxí do 1 roku včetně		Absolventi s praxí do 3 let včetně	
	Věk	Průměr	Věk	Průměr
Základní a nedokončené	do 18	13 204	19-21	15 689
Střední bez maturity	17-19	15 136	20-22	17 359
Střední s maturitou	19-21	16 884	22-24	21 064
Vyšší odborné a bakalářské	21-23	20 073	24-26	24 958
Vysokoškolské	24-26	26 025	27-29	34 646

Nejvíce a nejméně

Nejvyšší platy loni podle ISPV měli podle očekávání řídicí pracovníci velkých podniků. Především v bankovníctví a pojišťovnictví. Zde měsíční hrubá střední mzda dosahovala 356.663 korun. Dobře na tom byli i ředitelé energetických závodů a IT firem. V prvním případě měli na svých výplatních páskách v průměru 226.846, ve druhém 201.215 korun.

Na opačném konci příjmového žebříčku se jako tradičně nacházely uklízečky. Pokud pracovaly v kulturním zařízení, dostávaly měsíčně 10.410, ve zdravotnictví potom 10.495 korun. Pokladní v obchodě brali v průměru 14.786 až 14.990. Platy lékařů v podnikatelské sféře se pohybovaly mezi 38.400 až 51.835 korunami, u učitelů základních škol potom na úrovni 26.167 korun.

Srovnání celoživotních výtěžků podle úrovně dosaženého vzdělání

Srovnání aktuálních hrubých měsíčních výdělků a hypotetických souhrnných hrubých výdělků podle ÚROVNĚ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Úroveň dosaženého vzdělání	Průměrný hrubý výdělek			Věk při dosažení sumy výdělku zaměstnance se zákl. vzděláním
	měsíční	do 30 let	celoživotní	
	Kč/ měs	tis. Kč	tis. Kč	
Průměr za všechny úrovně	23596	2802	11554	
základní a nedokončené vzdělání	15618	2170	7943	-
střední vzdělání bez maturity	18657	2483	9288	20 let
střední vzdělání s maturitou	23921	2893	11819	21 let
vyšší odborné a bakalářské vzdělání	27041	2681	13545	25 let
vysokoškolské vzdělání	41014	2680	18331	27 let

Ekonomické výnosy ze vzdělávání (2007)

- příjmy rostou spolu s dosaženým vzděláním
 - muži s terciárním vzděláním vydělávají v zemích OECD o 56 % více než muži s vyšším sekundárním vzděláním, *v ČR se jedná o rozdíl 92 %*
 - ženy s terciárním vzděláním vydělávají v zemích OECD o 53 % více než ženy s vyšším sekundárním vzděláním, *v ČR se jedná o rozdíl 65 %*
- příjmy rostou spolu s věkem
- příjmy žen jsou nižší než příjmy stejně vzdělaných mužů
 - *ženy s vyšším sekundárním vzděláním vydělávají v ČR o 21 % méně než muži,*
 - *ženy s terciárním vzděláním vydělávají v ČR o 32 % méně než muži*

Předpoklady efektivního využití LK

- Flexibilní trh práce
- Flexibilní školství
- Celoživotní vzdělávání

Flexibilní trh práce

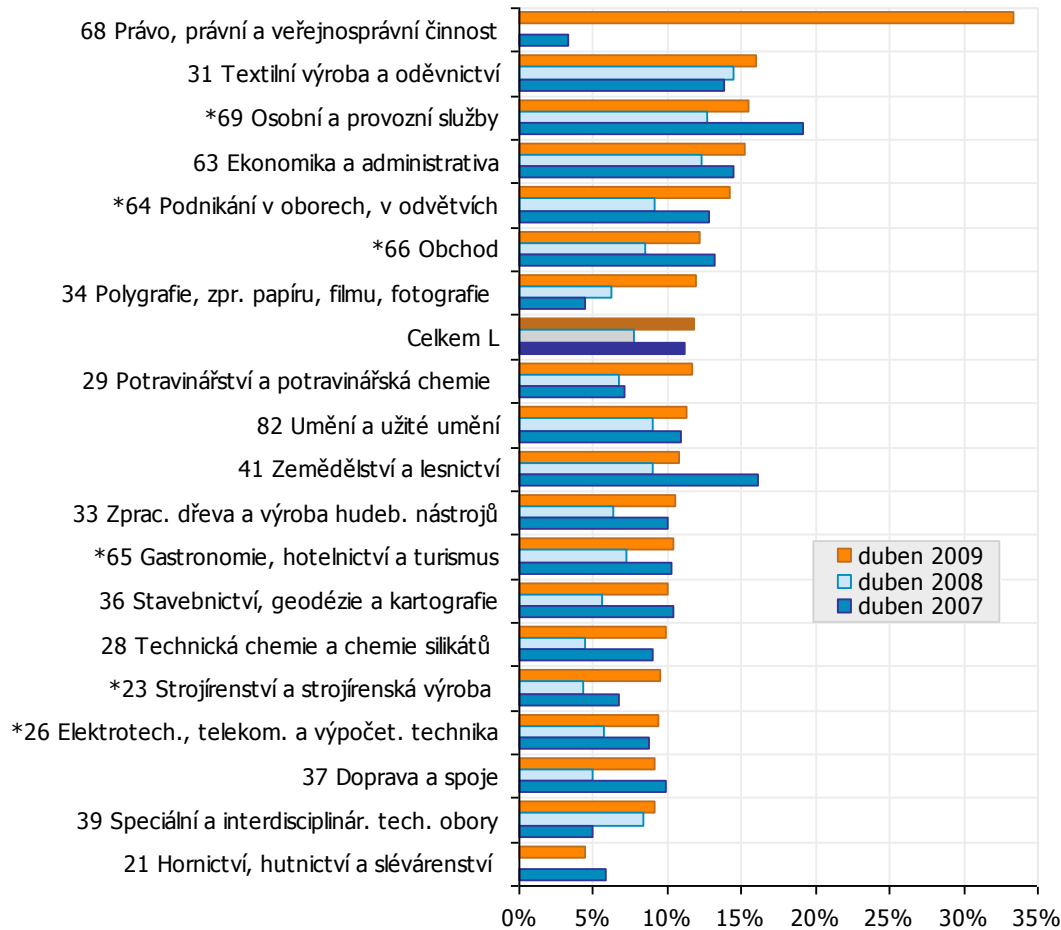
- Rychlost s jakou se dokáže přizpůsobit ekonomickým šokům (strukturální nez.)
- Ukazatelé institucionálního prostředí, ovlivňující utváření S a D
- FTP – přizpůsobení, které zajistí vysokou zaměstnanost, nízkou u , nízkou i , plynulý růst důchodů.
- Předpoklady: mzdová flexibilita, mobilita pracovní síly, flexibilní pracovní doba
- Indikátory: ukazatel míry dlouhodobé nezaměstnanosti

Flexibilní školství

- Odpovídá potřebám a požadavkům trhu práce (včetně absolventů)
- Opatření:
- Makro úroveň – strategie+ koncepce (PISA, Lisabonská strategie)
- Mikro – spolupráce vzdělávacích institucí a zaměstnavatelů – strukturální u
- Indikátory: míra nezaměstnanosti absolventů, podíl absolventů na rekvalifikaci, vykonání profese absolventa neodpovídající kvalifikaci.

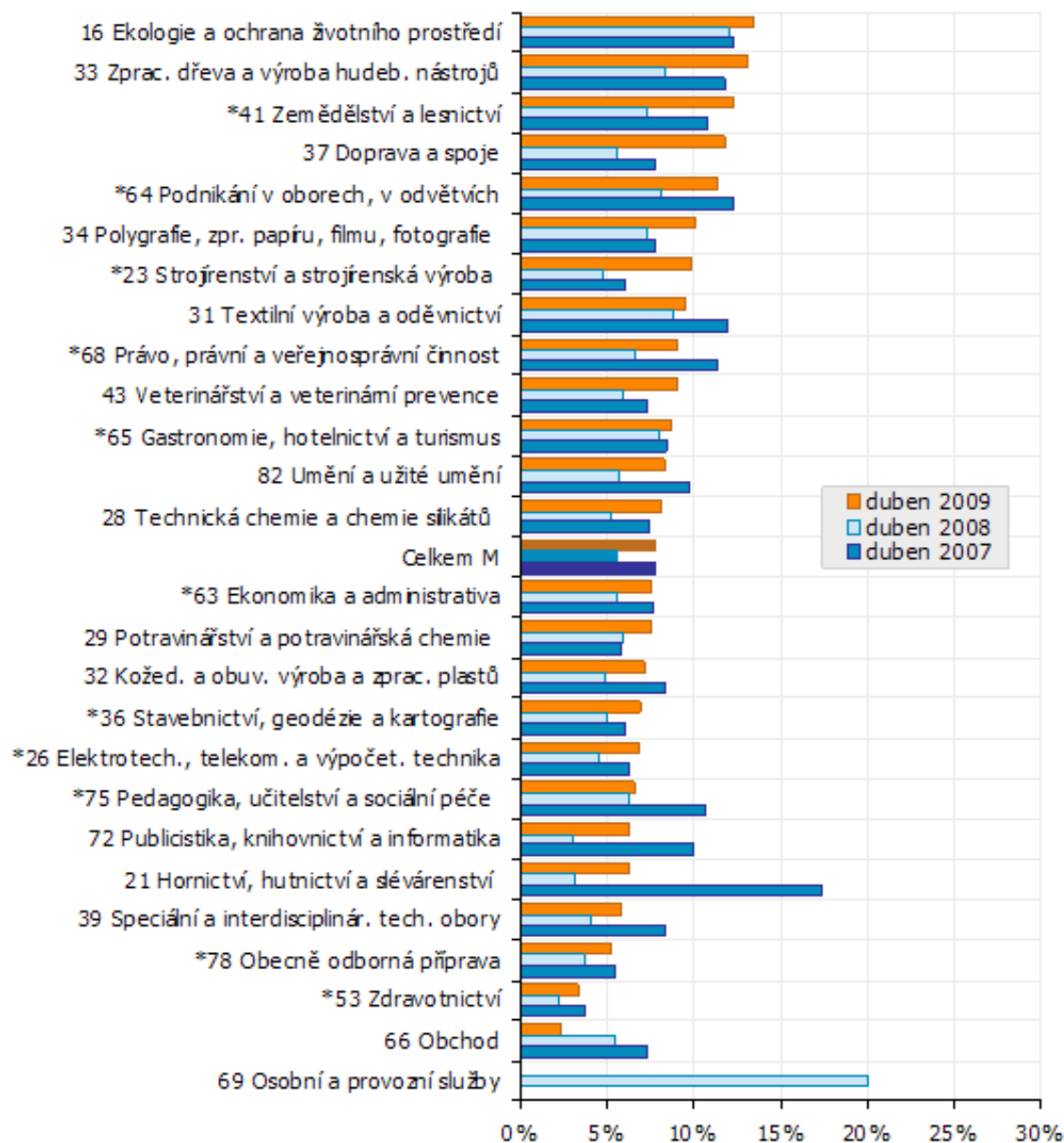
Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitou a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání, duben 2007, 2008 a 2009, skupiny oborů kategorie L0/L5

Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitou a odborným výcvikem + nástavbové vzdělání - kategorie L0/L5

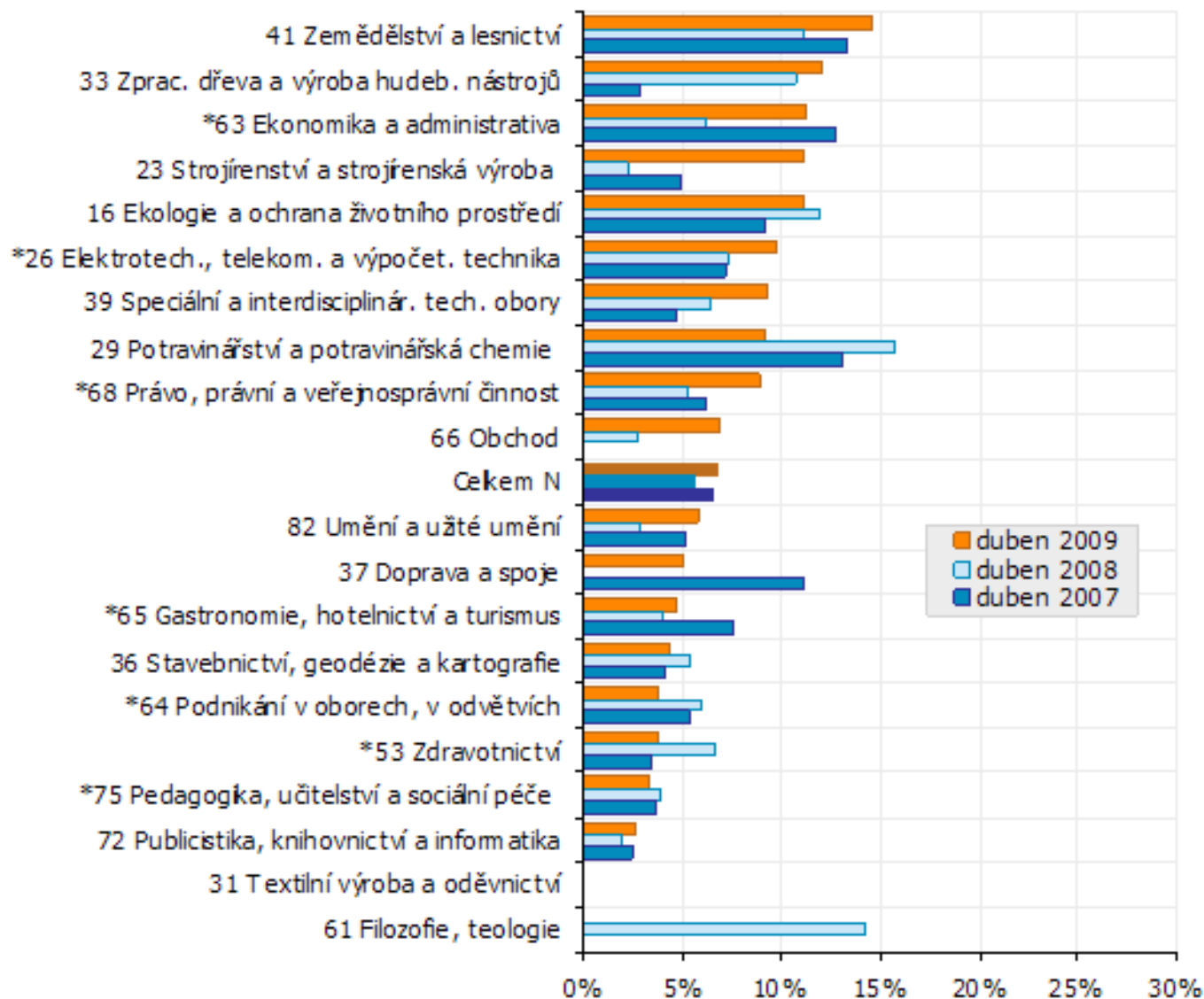

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2008 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

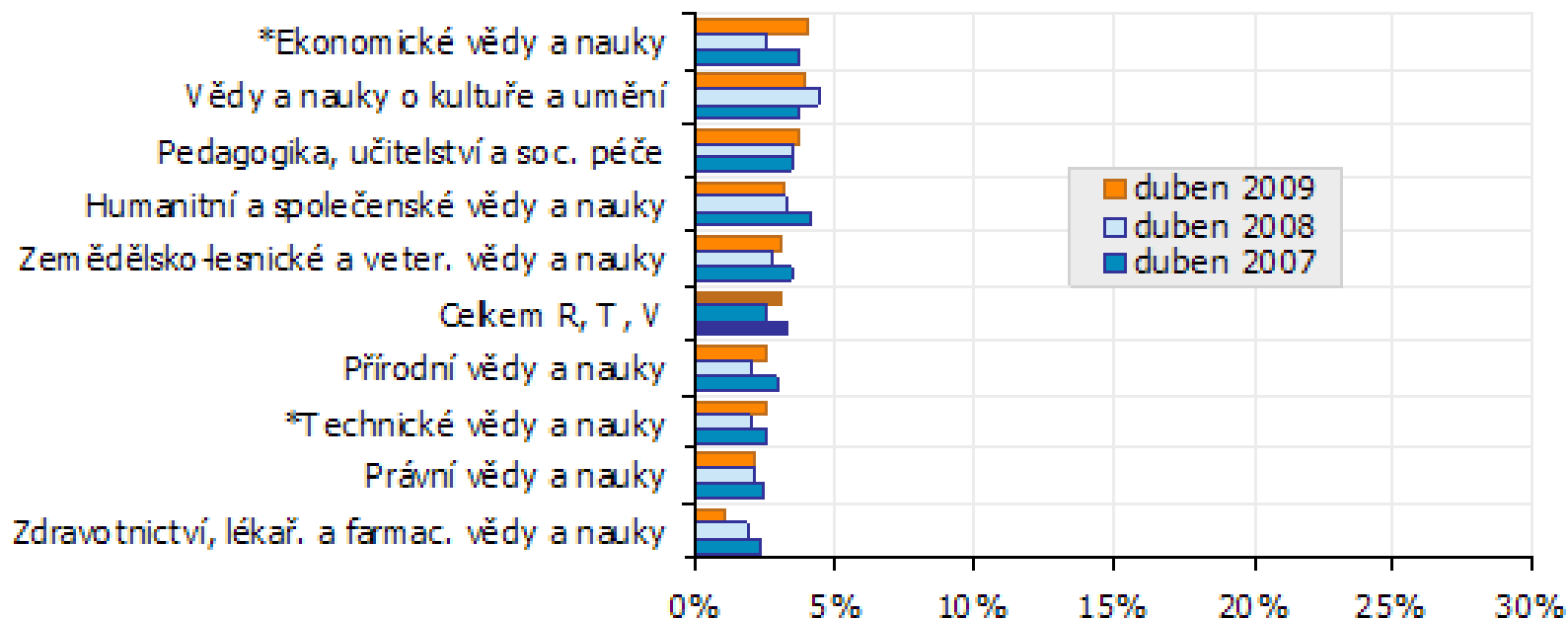
Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitou - kategorie M

Míra nezaměstnanosti absolventů vyššího odborného vzdělání - kategorie N

Míra nezaměstnanosti absolventů vysokoškolského vzdělání - kategorie R, T, V

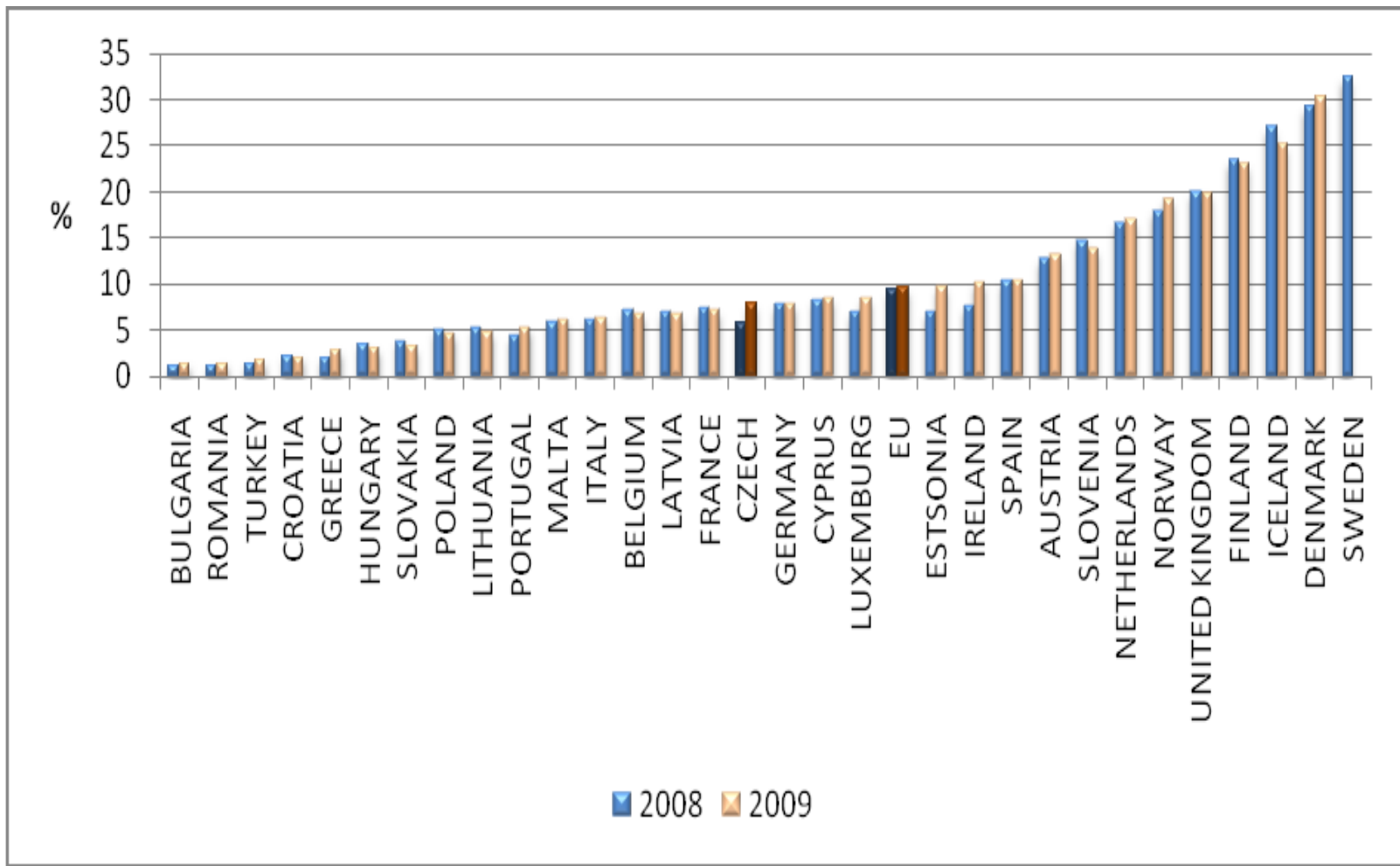

R	bakalářské vzdělání vysokoškolské vzdělání dosažené absolvováním bakalářských studijních programů vysokých škol	7 (jen bakalářské)	5A (5B)+
T	vysokoškolské vzdělání vysokoškolské vzdělání dosažené absolvováním magisterských (tj. i inženýrských a lékařských) studijních programů vysokých škol	8	5A
V	vysokoškolské doktorské vzdělání vysokoškolské doktorské vzdělání dosažené absolvováním studia v doktorském studijním programu, postgraduální studium a vědecká výchova ++	9	6

Celoživotní vzdělávání

- Nutnost CŽV
- Formální, neformální
- Strukturální nezaměstnanost, umocněno demografickým vývojem
- Indikátory: podíl osob účastnících se CŽV, kvalitativní hodnotící úrovně dosažených znalostí a dovedností (počítačové dovednosti)

Další vzdělávání v EU

Faktory ovlivňující efektivní využití lidského kapitálu

- Flexibilní fungování trhu práce (dlouhodobá nezaměstnanost, rozsah a efekt zdanění, najímání a propouštění, flexibilita mzdové determinace, spolupráce v zaměstnavatelsko-zaměstnaneckých vztazích – ČR, 38. Místo/104 zemí)
- Flexibilní školský systém – míra nezaměstnanosti absolventů, absolvent vykonávající profesi neodpovídající jeho stupni či oboru vzdělání, délka hledání prvního zaměstnání, kvalita vzdělávacího systému a výzkumná spolupráce univerzit a podniků
- Fungující celoživotní vzdělávání

Využití lidského kapitálu

- Podíl zaměstnaného lidského kapitálu na celkovém kapitálu

Efektivnost:

- Produktivita práce
- Ukazatel shody oboru a stupně vzdělání s vykonávanou profesí – neexistují data.

Úplná shoda

- Absolvent byl pro uvedenou činnost v některém z oborů přímo připravován

Hodnoty podílu úplné shody dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání se liší v jednotlivých skupinách oborů. Z těch, které dosahují vysokých hodnot úplné shody je na prvním místě potřeba uvést skupinu **zdravotnických oborů** se **73 %** podílem EAO, kteří pracují v zaměstnáních, které plně odpovídají jejich kvalifikaci. U mladých lidí ve věku 20-24 let je tento podíl ještě vyšší – **77 %**. Vyšších hodnot úplné shody dosahují absolventi skupiny **Osobní a provozní služby**, ale jejich počet je velice nízký (možnost hodnocení je tedy omezena).

Nejčtetnější skupina oborů **Ekonomika a administrativa**, zahrnuje čtvrtinu všech EAO, dosahuje také poměrně vysoké hodnoty úplné shody – **58 %**. Za příznivé považujeme i dosažené úrovně v skupinách **Obchod (53 %)**, **Gastronomie, hotelnictví a turismus (52 %)** i v **Pedagogika, učitelství a sociální péče (52 %)**.

Naopak **nejnižší hodnoty úplné shody** se nacházejí ve skupině oborů **textilní a kožedělné výroby**. Lidé s tímto vzděláním (20-29letí stejně tak jako ekonomicky aktivní obyvatelé jako celek) se jen ve velmi malé míře uplatňují ve svém oboru vzdělání, a pracují v jiných činnostech, které buď částečně, nebo vůbec neodpovídají jejich dosaženému vzdělání.

Nízká shoda získaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání je i ve skupinách **strojírenských (13 %)** a **potravinářských (17 %) oborů** a v **zemědělství (22 %)**. Nejvíce znepokojivá je situace ve strojírenských oborech a od posledního šetření shody v roce 2001 se nezměnila, v případě 20-24letých absolventů ještě poklesl podíl případů úplné shody z **8 %** na **5 %** nyní.

Hrubá neshoda

- uplatnění absolventa v dané činnosti je v protikladu s jeho přípravou

Nejpříznivější situace (nejnižší hodnota hrubé neshody) ze sledovaných skupin oborů je ve skupině **Zdravotnictví (10 %)**, hned po skupině **Osobní a provozní služby (3 %)**.

Zdravotnické obory patří mezi obory s nejvyššími podíly úplné shody, což vyplývá i ze specifického charakteru jejich vykonávané činnosti.

Poměrně dobrá situace z hlediska hodnocení hrubé neshody je i ve skupinách **ekonomických (25 %)**, **gastronomických (25 %)**, **strojírenských (27 %)** a **elektrotechnických oborů (27 %)**. Čtvrtinový podíl absolventů patřících do kategorie hrubé neshody je příznivý zejména pro skupinu strojírenských oborů, u které je ale podíl absolventů v úplné shodě velice nízký.

Nejvyšší hodnota hrubé neshody je ve skupině oborů **Umění a užité umění (49 %)** a ve skupině **textilní a kožedělná výroba (46 %)**. Vyšší hodnoty jsou i ve skupinách zemědělských a hornických oborů. Kromě skupiny **Zemědělství a lesnictví** se jedná o málo četné skupiny maturitních oborů.

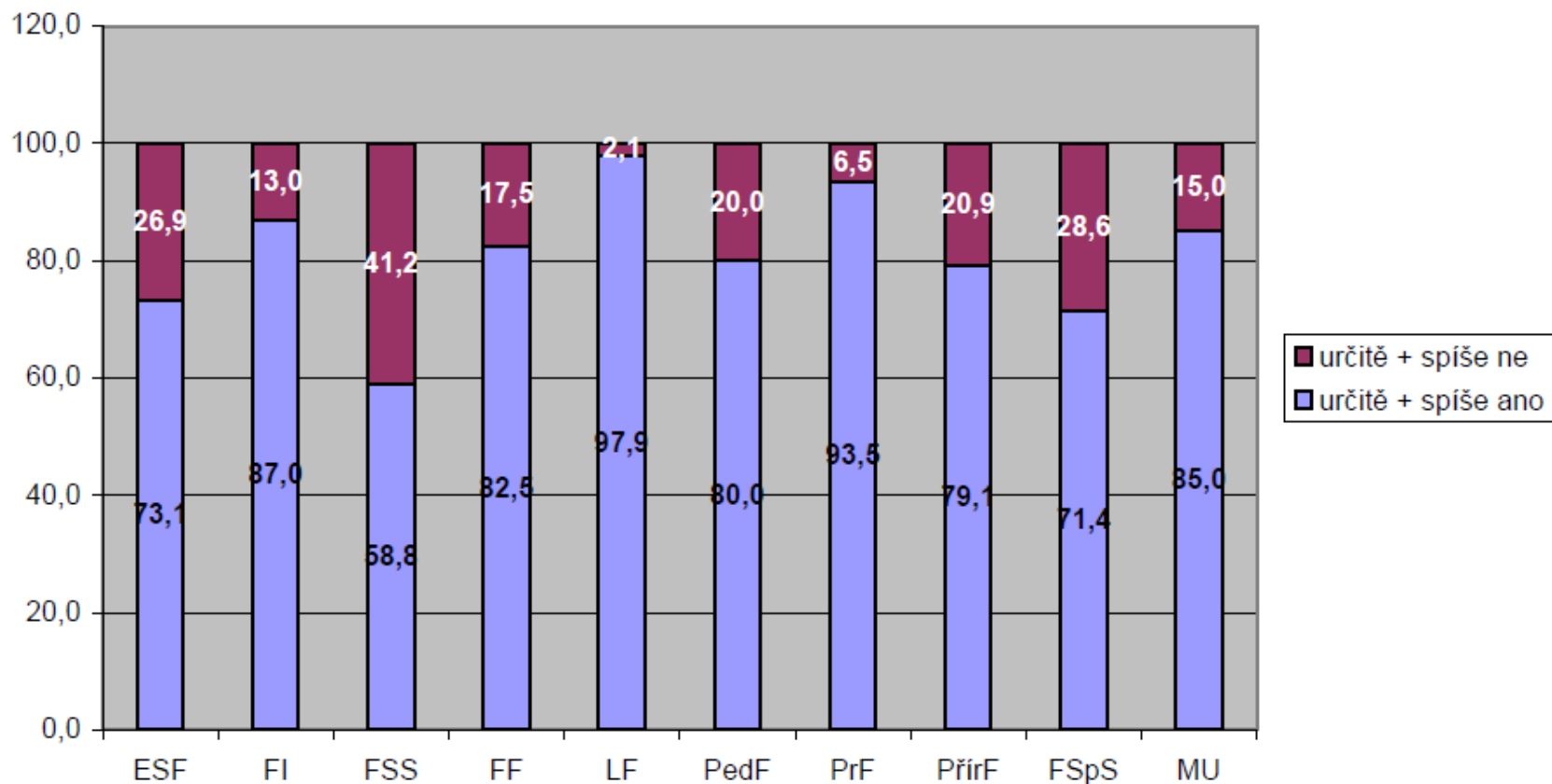
Uplatnění absolventů MU

2008

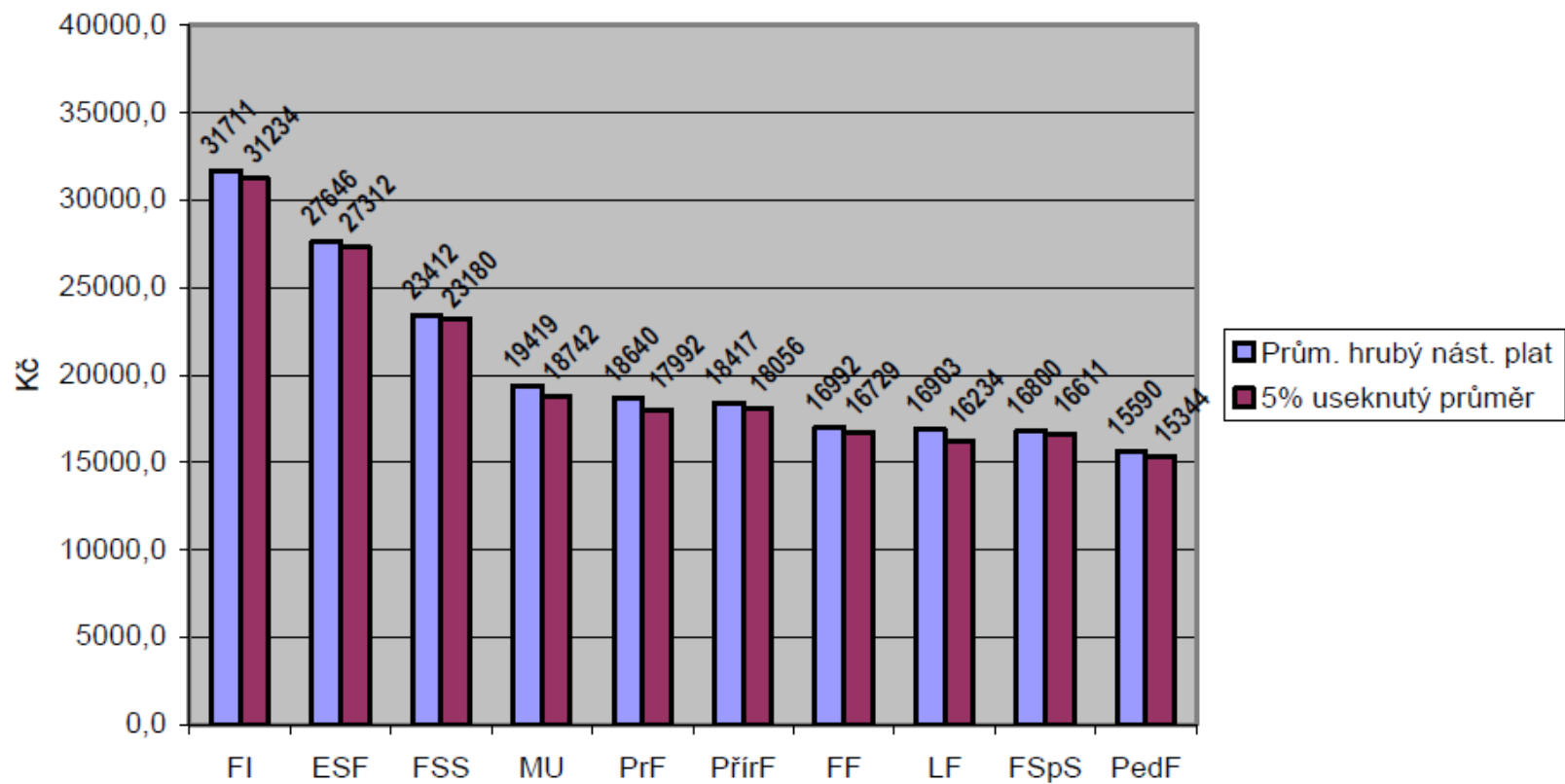
[http://www.muni.cz/general/evaluation/
graduates](http://www.muni.cz/general/evaluation/graduates)

Graf 6

Budete pracovat v oboru, pro který jste se na VŠ připravovali?
(sloučené, přepočítané hodnoty; n = 534)

Průměrné hrubé nástupní platy absolventů MU 2008
(n = 484)

Platové ohodnocení

Vystudovaná fakulta	Hrubý nástupní plat	5% useknutý průměr	Počet odpovědí
FI	31711	31234	19
ESF	27646	27312	65
FSS	23412	23180	17
MU	19419	18742	484
PrF	18640	17992	115
PřirF	18417	18056	36
FF	16992	16729	39
LF	16903	16234	89
FSpS	16800	16611	5
PedF	15590	15344	99

Vystudovaná fakulta / studijní průměr / nástupní plat	do 1,50	od 1,51-2,00	od 2,01-2,50	horší než 2,51
ESF	27545	27227	26238	32333
FI	16000	35333	28950	25000
FSS	23000	27333	21000	25000
FF	17043	16800	16579	23000
LF	15854	18848	16312	16000
PedF	15107	16052	15756	14000
PrF	18839	18562	19118	17667
PřirF	18367	17355	15000	23250
MU	17990	19439	20089	21675

FSpS – v přehledu chybí pro malý počet případů.

Vystudovaná fakulta	Zaměstnaní	Nezaměstnaní	Rozdíl = realita – očekávání
	v průměru dostali	"by nešli pod"	
ESF	27646	19146	8500
FI	31711	24000	7711
FSS	23412	16706	6706
FF	16992	15540	1452
LF	16903	14267	2636
PedF	15590	14003	1587
PrF	18640	15297	3343
PřirF	18417	16685	1731
FSpS	16800	11000	5800
MU	19419	15924	3494

Děkuji Vám za pozornost 😊